

Максим Стаменов

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“
при Българската академия на науките
София, България

**ГЛАГОЛИТЕ ЗА ОБЩУВАНЕ С УМИСЪЛ В БЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК И ТЕОРИЯТА НА РАЗГОВОРА В
ЕЗИКОВЕДСКАТА ПРАГМАТИКА**

(Резюме)

Предлаганата статия е посветена на семантичен анализ на група от три глагола в българския език, които кодират в своите значения специален по своя характер тип междуличностно общуване с цел убеждаване. Посочените глаголи са заемки от османски турски и продължават да бъдат използвани в разговорния български език и до днес. Те са *кандърдисвам*, *назлъндисвам се* и *кандисвам*, чиито значения се предават на английски в българско-английските речници като “bring around; persuade”, “be reluctant, be sticky” и “consent, agree; accede (to)”. Предлага се анализ на какво се дължи тяхната семантична специфика, която е в повече спрямо техните конвенционални преводни съответствия на английски. Въз основа на начина по който в тях е представен характерът на взаимно припознатата интенционалност при вербално общуване, ние можем да направим съпоставка с теорията на разговора, предложена от Х. Пол Грайс. Като резултат от тази съпоставка става ясно, че междуличностната интенционалност в духа на Грайс трябва да бъде допълнена на емоционално-афективна основа. Интерперсоналният ѝ компонент се оказва, че може да бъде мотивиран както от симпатия или антипатия, така и с доста по-сложни по своята структура атитюди като наглед вътрешно противоречивата амбивалентност.

Ключови думи: значение на думата; семантична структура на глагола; амбивалентност; емоционално-атитюден компонент на лексикалното значение; междуличностна интенционалност; теория на разговора

✉ Максим Стаменов
maxstam@bas.bg

Публикувано: 28 март 2014